

Společným postupem sociálních partnerů k přípravě odvětví na změny důchodového systému (etapa I.)

Zpracoval: Jan Tichý (2014)

Podklady do letáků na semináře KZPS

Důchodový systém je dlouhodobě ekonomicky neudržitelný už dnes, přičemž ...

- se lidé dožívají vyššího věku (dnes: ženy 81 let, muži 75 let; v roce 2030: ženy 83, muži 77)
- setrvává nízká úhrnná plodnost (zřejmě jen dočasné zvýšení na 1,46 v roce 2012)
- populace stárne (do roku 2065 se zřejmě zvýší průměrný věk ze současných 41 na 50 let)

V důsledku toho se očekává, že ...

- se změní poměr pracujících : důchodce ze současného 2,1 : 1 na 1:1 v roce 2040
- odvody důchodů ze státní kasy budou trvale ve schodku a bude se kumulovat vysoký dluh
- náklady na důchody mohou být příčinou bankrotu státních financí

Při zachování současného průběžného důchodového systému lze předpokládat, že...

- pokud by se výše důchodů přizpůsobovala objemu vybraných příspěvků, klesly by do roku 2050 o 40 % současné úrovně, přičemž poměr podílu důchodu k průměrné mzdě je v současné době v ČR na úrovni kolem 46 %
- by bylo nutné věkovou hranici odchodu do důchodu zvýšit v roce 2050 na 71 let, v roce 2060 na 74 let (dnes ženy s 2 dětmi v 59 letech, muži v téměř 63 letech; v roce 2035 všichni v 65)
- by bylo nutné zvýšit sazbu na důchodové pojištění v roce 2040 na 37%, v roce 2050 na 50% a v roce 2060 na 56%

Výrazné zvýšení věku pro odchod do důchodu či sazby pojistného by vyvolalo na trhu práce významné změny a pravděpodobně by vedly k nárůstu šedé ekonomiky a k dalšímu poklesu příjmů státního důchodového systému, na který by bylo třeba reagovat dalším zvýšením odvodů. Hrozí tedy problém začarovaného kruhu.